

Bouwbedrijf Van Grunsven



VEILIGHEID-, GEZONDHEID EN MILIEU (VGM) 2017

BOUWBEDRIJF VAN GRUNSVEN ERP BV

INHOUD

Hfdst.	Onderwerp
01.	Bouwplaatsreglement
02.	Schade aan eigendommen en personen
03.	VGM voorlichtingsprogramma

Hoofdstuk 1.

BOUWPLAATSREGELEMENT

Algemeen

De uitvoerder heeft de dagelijkse leiding op de bouwplaats. Hij is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op de bouwplaats.

Onderaannemers/Leveranciers

- Opdrachten worden altijd schriftelijk gegeven.
- Meer-/minderwerk wordt pas na schriftelijke opdracht erkend.
- Afwijkende lever- en uitvoeringsdata dienen direct te worden doorgegeven aan de afdeling werkvoorbereiding.
- Gebruik van materieel van Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV is alleen na toestemming mogelijk; er kan een vergoeding voor verleende hulp berekend worden.
- Ieder ruimt zijn eigen afval op.

Veiligheid

- Draag een veiligheidshelm, geschikte kleding etc.
- Zorg voor een schone werkomgeving.
- Houd de keten en dergelijke schoon.
- Zorg voor een veilige werkomgeving, voorkom ongelukken.
- Bedien machines en dergelijke zoals voorgeschreven.
- Lees voor gebruik van chemische producten de handleidingen en volg waarschuwingen op.
- Denk aan een goede afsluiting van de bouwplaats (alles binnen het hek!).
- Schakel stroom etc. uit. Zorg ervoor, dat zaken die om of kunnen vallen voldoende bevestigd zijn, i.v.m. mogelijke ongelukken van spelende kinderen, voorbijgangers, etc.

VEILIGHEIDSMATREGELEN ZIJN ER VOOR U !!

Hoofdstuk 2

SCHADE AAN EIGENDOMMEN EN PERSONEN

Indien er schade is ontstaan aan eigendommen van Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV of aan eigendommen van werknemer en/of derden dient men dit onmiddellijk door te geven aan [REDACTED]; deze bepaalt de verder te ondernemen actie.

Dit in verband met de afwikkeling en schadeclaims.

Indien doorgeven niet direct mogelijk is, maak dan een kort verslag (eventueel met tekening en/of foto's) van het gebeurde en noteer van alle betrokken (slachtoffers en getuigen) naam, adres, woonplaats!

In twijfelachtige situaties, waarbij het later moeilijk vast te stellen is wie de schuldige is, wordt aangeraden de situatie niet te veranderen en eventueel de politie te waarschuwen, welke dan proces-verbaal kan opmaken.

Diefstal en vandalisme

Bij eventuele geconstateerde diefstal en/of vandalisme dient dit direct aan [REDACTED] te worden doorgegeven. Deze bepaalt de verder te ondernemen actie.

Indien aangifte gedaan wordt bij de politie, dient een kopie van het proces-verbaal ingeleverd te worden bij de projectleider.

Hoofdstuk 2

VGM Voorlichtingsprogramma

INHOUDSOPGAVE

- A. Inleiding
- B. VGM beleidsverklaring
- C. Milieu beleidsverklaring
- D. Gedragsregels
- E. Elektrisch handgereedschap
- F. Brand- en explosiegevaar
- G. Elektriciteit algemeen
- H. Ladders
- I. Vaste steigers
- J. Rolsteigers
- K. Hijsen
- L. Bouw- en ladderliften
- M. Daktafels, Hijslieren, Blokken
- N. Tillen
- O. Veilig werken op het dak
- P. Putten en sleuven
- Q. Veiligheidsvoorzieningen
- R. Trapgaten, lift- en leidingschachten
- S. Orde en netheid
- T. Persoonlijke beschermingsmiddelen
- U. EHBO en hygiëne
- V. Gevaren van asbest
- W. Verwerking van lood
- X. Ongevallen
- Y. Laatste minuut Risico Analyse

A. Inleiding

In de Arbeidsomstandighedenwet, kortweg Arbo-wet geheten, worden regels gesteld ten aanzien van veiligheid, gezondheid en welzijn op de werkplek. In diverse milieuwetten worden regels gesteld om het milieu te beschermen.

De werkgever wordt volgens de Arbo-wet verplicht gesteld de werknemer in staat te stellen om zo gezond en veilig mogelijk te werken. Dit is door de directie vastgelegd in de VGM-beleidsverklaring van het VCA-handboek.

De verplichtingen van de werkgever zijn o.a.:

- het werk veilig en verantwoord te organiseren
- maatregelen op het gebied van veiligheid te nemen om uw gezondheid en welzijn te beschermen
- instructies op het gebied van veiligheid te geven
- persoonlijke beschermingsmiddelen te verstrekken

De verplichtingen voor de werknemer zijn o.a.

- te werken conform de (veiligheids-)instructies
- onveilige situaties te vermijden (ook voor anderen)
- onveilige situaties direct te melden aan de directe chef
- (waar voorgeschreven) de persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen.

Andere verplichtingen die verderop in dit voorlichtingsprogramma nog uitvoeriger besproken zullen worden zijn:

- Machines, apparatuur en gereedschap gebruiken zoals het in de gebruiksaanwijzing staat.
- Door de werkgever beschikbaar gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen moeten door de werknemer worden gebruikt wanneer dit noodzakelijk is.
- De werkgever moet de werknemer voorlichten over de risico's die het werk met zich mee kan brengen. De werknemer moet meewerken aan onderricht en voorlichting.
- Indien de werknemer gevaren op het werk signaleert, moet hij deze melden bij de werkgever.

Om tot de juiste invulling van deze punten te komen heeft Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV dit VGM - voorlichtingsprogramma samengesteld met voor de bouw belangrijke onderwerpen.

Bedenk altijd bij het lezen van dit boekje dat de werkgever en werknemer samen verantwoordelijk zijn voor gezond, veilig, prettig en milieuvriendelijk werken. werknemer gevaren op het werk signaleert, moet hij deze melden bij de werkgever
B. VGM-beleidsverklaring Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV

De directie van Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV is verantwoordelijk voor alle bedrijfsactiviteiten die gevolgen kunnen hebben voor Kwaliteit en Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu (VGWM). VGWM geniet de hoogste prioriteit binnen onze onderneming. De directie zal deze verantwoordelijkheid inhoud geven door de aspecten van kwaliteit en VGWM volledig te integreren in het ondernemingsbeleid.

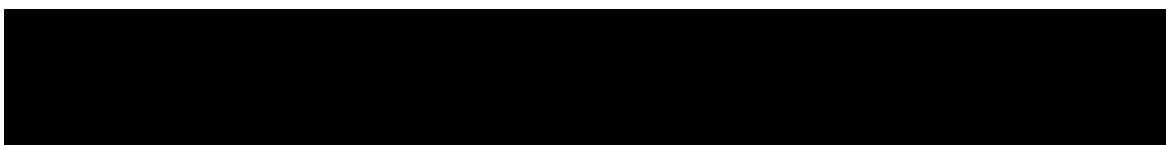
1. Wij trachten wetten, voorschriften en regels op het gebied van VGWM na te leven en waar dit uit oogpunt van kwaliteit en VGWM noodzakelijk en haalbaar is, zullen maatregelen worden genomen die uitgaan boven de wettelijke eisen.
2. Wij houden bij alle beslissingen naast economische, financiële, technische en sociale aspecten tevens rekening met de belangen van kwaliteit en VGWM.
3. Wij ondernemen actie ter voorkoming van enige afwijking (met inbegrip van corrigerende en preventieve maatregelen) met betrekking tot onze dienstverlening en willen zeker stellen dat ons beleid binnen de gehele organisatie wordt begrepen.
4. Wij nemen de vraagstelling van onze klanten als uitgangspunt en laten de relevante normen en wetgeving onderdeel uitmaken van ons bedrijfsbeleid, welk

beleid moet leiden tot het meten van klanttevredenheid en een continue verbetering van ons beleid.

5. Wij beschouwen de volgende punten als integraal onderdeel van de besluitvorming over de bedrijfsactiviteiten:
 - Het zorgen voor goede opleiding en het motiveren van alle medewerkers.
 - Aanwijzen van medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van VGWM.
 - Het naleven van wettelijke eisen.
 - Zorg voor een juiste bedrijfsinrichting en gebruik van machines en gereedschappen.
 - Het voorkomen van persoonlijk letsel
 - De zorg voor veiligheid van derden
 - Het aanschaffen van de noodzakelijke technische voorzieningen en het stimuleren van onderhoud en controle.
 - Het beschikbaar stellen van noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen en het stimuleren van gebruik en regelmatig onderhoud daarvan.
 - Het zorgen voor een goede opslagvoorziening voor grond- en afvalstoffen.
 - Het zorgen voor een juist gebruik van gevaarlijke stoffen.
 - Het zorgen voor een goede scheiding en verwijdering van afvalstoffen
 - Het nemen van maatregelen om risico's zoveel mogelijk te voorkomen.
 - Maatregelen om energieverbruik te verminderen en de energie-efficiëntie te verbeteren.
 - Het onderhouden van VGWM-ZORG en het houden van toezicht op de uitvoering.
6. De directie zal bij het opzetten en invoeren van zaken op het gebied van kwaliteit en VGWM de vereiste contacten met overheid en derden onderhouden.
7. Als onderneming streven wij naar een continue verbetering op het gebied van zaken op de gebieden kwaliteit en VGWM.

Erp, 9 april 2015

Van Grunsven groep
Namens de directie:



C. Milieu beleidsverklaring

De directie van de Van Grunsven groep verklaart dat zij het algemeen ondernemingsbeleid mede zal richten op een zo goed mogelijke bescherming en minimale belasting van het milieu.

Om dit beleid gestalte te geven is, in samenhang met de ondernemingsdoelen, het beleid met betrekking tot milieu als volgt geformuleerd:

1. Het documenteren, implementeren en bijhouden van een milieumanagement-systeem wat geschikt is voor de aard, omvang en milieueffecten van haar activiteiten, producten en diensten.
2. Wij zullen voldoen aan de gestelde wettelijke eisen en, waar dit uit oogpunt van milieu noodzakelijk en haalbaar is, zullen maatregelen worden genomen die uitgaan boven de wettelijke eisen. Tevens zullen wij meewerken aan de realisatie van brancheovereenkomsten en convenanten inzake milieu.
3. Het actief betrekken van medewerkers in maatregelen, die nodig zijn om het milieu te ontzien, door middel van het periodiek bespreken en beoordelen van milieumaatregelen en informatieoverdracht hier omtrent.
4. Medewerkers stimuleren een positieve bijdrage te leveren bij de invulling en uitvoering van milieuaspecten van zijn of haar functie.
5. Daar waar mogelijk afvalstoffen beperken en indien mogelijk hergebruiken of aanbieden aan derden voor hergebruik.
6. De directie streeft naar continue verbetering op het gebied van milieu en het voorkomen van milieuverontreiniging.

Erp, 9 april 2015

Van Grunsven groep
Namens de directie:



D. Gedragsregels

Bedrijfsregels en instructies behoren binnen het kader van de Arbo-wet altijd opgevolgd te worden.

Het is een verantwoordelijkheid van iedere werknemer zich te gedragen op verantwoorde wijze en zichzelf en zijn collega's te behoeden voor ongevallen. Bij gevaar is het noodzakelijk dat iedere werknemer onmiddellijk actie onderneemt om ongevallen te voorkomen. Van dit gevaar of van een bijna-ongeval moet melding gemaakt worden. Indien ongevallen onverhoopt plaatsvinden, dienen deze gerapporteerd te worden volgens de bekende procedure.

Het drinken van alcoholische dranken en/of het gebruik van verdovende middelen tijdens het werk is strikt verboden. Op het werk verschijnen onder invloed van alcohol en/of verdovende middelen is eveneens strikt verboden. Vechten en/of stoeien is onder geen omstandigheid toegestaan.

Tijdens het werk draagt men bedrijfskleding en veiligheidsschoenen. Gescheurde en zeer vuile bedrijfskleding dient niet gedragen te worden omdat de kans op gevaar dan groter is en de representatie van het bedrijf daar niet mee gediend is. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden ter beschikking gesteld. De werknemer dient deze naar behoren te gebruiken en in goede staat van onderhoud te houden.

Elke werknemer dient zich ervan te verzekeren dat de juiste gereedschappen en het juiste materieel gebruikt worden en de juiste methoden gehanteerd worden voor het uitoefenen van het werk.

Defect gereedschap mag niet gebruikt worden. Het dient ter vervanging te worden ingeleverd. Te allen tijde zal de werknemer voldoende voorzorgsmaatregelen nemen om beschadigingen van gereedschappen, materiaal en materieel in het bezit van Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV en anderen te voorkomen.

Elke werknemer dient volledig op de hoogte te zijn van de veiligheidsaspecten van het werk dat hij uitvoert en hij dient in het bezit te zijn van de van toepassing zijnde opleidingen en kwalificaties wanneer dit vereist is.

Elke werknemer is verplicht zich te houden aan alle veiligheidsregels, instructies, waarschuwborden en andere notities met betrekking tot veiligheidsprocedures, die Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV en anderen verplicht stellen.

Periodieke veiligheidsinspecties van materieel behoren uitgevoerd te worden volgens de geldende bedrijfsregels. Suggesties om de veiligheid te verbeteren zijn te allen tijde welkom.

Het is in ieders belang de werkplek schoon te houden en afval direct te verwijderen. Besteed ook de nodige aandacht aan uw persoonlijke hygiëne. Het milieu dient te worden ontzien. Neem alle afval mee en deponeer het op de daarvoor bestemde plaatsen.

E. Elektrisch handgereedschap

De belangrijkste tip: **droog houden**

Bij brand- of explosiegevaar is elektrisch gedreven handgereedschap niet toegestaan. Brand of explosie wordt niet alleen veroorzaakt door vluchtige of brandbare vloeistoffen, maar ook door veel soorten stof.

In kruipruimten is elektrisch gedreven handgereedschap van max. 50 Volt tussen de fasen toegestaan, mits aangesloten op een veiligheidstrafo buiten die ruimte.

In niet-besloten ruimten en niet-gevaarlijke ruimten zijn de volgende soorten gereedschap toegestaan:

1. handgereedschap van max. 50 Volt tussen de fasen,
2. handgereedschap van 120 Volt gelijkspanning zonder de rimpel tussen de polen,
3. dubbel geïsoleerd handgereedschap van 220 Volt, mits goedgekeurd door de Arbeidsinspectie. Dit gereedschap staat vermeld op een lijst die regelmatig wordt bijgewerkt en gepubliceerd.

Kabelhaspels kunnen bij gebruik zeer heet worden. Gebruik zo'n haspel dus geheel afgerold. Neem, vanwege het spoeeffect, liever twee haspels mee van tien meter, dan één van twintig meter. Zorg dat de haspels niet kunnen inwateren. Leg ze daarom omgekeerd neer, dus met de contactdozen omlaag op een paar stenen of blokjes hout, zodat ze ook niet in een plas kunnen liggen.

Sluit ook niet al te veel elektrisch gedreven apparatuur aan op één leiding. Door het draaien op te lage spanning kan het anker van de motor verbranden. Te dunne, beschadigde of te lange leidingen zijn gevaarlijk. Vervang ze en gebruik een leiding met voldoende aderdiameter.

F. Brand- en explosiegevaar

Alleen al het op een rijtje zetten van de voornaamste brandoorzaken kan preventief werken. Hier volgt daarom dat rijtje.

- lassen, snijden, solderen of slijpen met een slijpmachine
- roken, lucifers, open vuur
- zelfontbranding door broei van vette lappen of afval
- verkeerde opslag of behandeling van brandgevaarlijke stoffen
- elektrische apparaten en bedrading
- natte kleding op verwarming
- lekkende zuurstof uit de fles of het "schoonblazen" van kleding met zuurstof

In principe is vrijwel iedere brand te voorkomen. Gewoon een kwestie van het werk doordacht uitvoeren en de nodige voorzorgsmaatregelen treffen.

In het beginstadium zijn de meeste branden ook nog wel te blussen. Bij brand zonder kans op calamiteiten kunt u het beste als volgt handelen:

- blijf kalm, alarmeer de brandweer, vraag assistentie
- ontruim de werkplek en lokaliseer de brand door ramen en deuren te sluiten; sluit ook de gas- en elektratoevoer af; maak de plaats van de brand toegankelijk voor de brandweer
- gebruik geschikte handblustoestellen, als de situatie dat tenminste toelaat, tot de brandweer arriveert.

Op blustoestellen is met letters en symbolen aangegeven voor welke brandklasse(n) ze geschikt zijn.

Niet geclassificeerd zijn branden in of bij elektrische apparatuur die onder spanning staat (schakelborden, generatoren, transformatoren). Bij zulke branden kan het beste worden gebruikt een CO₂ blusser of een poederblusser geschikt voor brandklasse A. Nooit een water-, schuim- of AFFF-blustoestel.

Behalve deze aanduiding van de brandklasse(n) vindt u op het blustoestel ook een gebruiksaanwijzing.

Zorg dat u weet wat er in geval van brand van u wordt verwacht. Doe in ieder geval altijd eerst wat het meest directe effect heeft: het uitschakelen van de stroom bij een elektriciteitsbrand of het dichtdraaien van de gaskraan bij een brand aan door gas gevoede apparaten.

G. Elektriciteit algemeen

- Om beschadigingen aan rubberen mantelleidingen te voorkomen, is het nodig ze hoog op te hangen en te beveiligen tegen zuren en olie, vocht, hitte en scherpe voorwerpen. Zorg er ook voor dat de leidingen niet strak kunnen trekken en knellen. Ze dienen op de aansluitplaatsen tegen de trekkracht van het doorhangen te worden ontlast.
- Deze leidingen kunnen door hun eigen gewicht tot overbelasting leiden. Bindt ze daarom op regelmatige afstanden op.
- Leg verplaatsbare leidingen nooit in trappenhuizen zómaar over de treden.
- Tijdelijke verlichting van het karwei door zgn. "prikkabels" is verboden, evenmin mag een niet-buigzame vinylmantelkabel als verplaatsbare leiding worden gebruikt.
- Kunnen verplaatsbare leidingen niet worden opgehangen, bescherm ze dan met planken op plaatsen waar ze kunnen worden stuk gereden.
- De hoofdverdeelkast en de onderverdeelkasten maken het mogelijk om de installatie waaraan moet worden gewerkt, te beveiligen.

H. Ladders

Plaats de ladder volgens voorschrift, dus voor elke 4 meter omhoog, 1 meter naar voren ($\pm$ hoek van 70 graden).

- Gebruik opsteekladders steeds met het schuivende deel aan de voorkant, dus naar u toe. Zorg voor een overlap van minimaal 5 treden en let bij optrekbare schuifladders op de kwaliteit van het touw.
- Plaats een ladder nooit voor een deur, tenzij deze volledig kan worden afgesloten. Plaats hem ook niet op een helling of op een zachte of ongelijke bodem. Gebruik in die gevallen een paar brede planken onder de ladderbomen.
- Houd de ladder en de toegang tot de ladder vrij van obstakels.
- Ga nooit met zware lasten of met meerdere personen tegelijk de ladder op en reik nooit verder dan de normale armlengte. Ga ook nooit ruggelings de ladder af, maar altijd met het gezicht naar de ladder gekeerd.
- Houten ladders mogen nooit geschilderd worden. Hierdoor verdwijnen namelijk scheuren uit het zicht.
- Gebruik een houten ladder altijd met de pennen naar voren, zodat ze zichtbaar zijn en gebruik een ladder nooit op z'n kop.
- Schoor lange ladders om doorzweepen te voorkomen.
- Aluminium ladders schuiven op een harde ondergrond zowel beneden als boven gemakkelijk zijdelings weg. Ze zijn bovendien niet bestand tegen chemicaliën. Let

op haarscheurtjes in de ladderbomen en bij opsteekladders op de juiste constructie van opsteekhaken en beugels.

I. Vaste steigers

Veilig werken op de steiger staat of valt in de meest letterlijke zin met de juiste constructie van de steiger. Daarvoor gelden strenge veiligheidsvoorschriften.

- Kleine veranderingen kunnen grote ongelukken veroorzaken. Tekortkomingen aan de verankering, de leuning, de vloeren of de opgangen dienen direct aan de uitvoerder te worden gemeld.
- Laat ook geen materiaal of gereedschap rondslingeren. Dit voorkomt struikelen en vallen en bevordert ook de veiligheid van collega's die beneden werken.

J. Rolsteigers

- Zorg voor voldoende stabiliteit!
- Zorg voor een goede vlakke vloer die niet kan wegzakken.
- De wielen moeten geblokkeerd kunnen worden.
- Bij sterke wind of op het dak dient de rolsteiger altijd van extra tuidraden te zijn voorzien.
- Maximaal toegestane hoogte:
 - bij gebruik binnenshuis: 4 keer de smalste basisbreedte;
 - bij gebruik buitenshuis: 3 keer de smalste basisbreedte.
- Verplaats nooit een met personen of materiaal belaste rolsteiger. De ongelijke rolweerstand van de kleine wielen kan kantelen veroorzaken.
- Controleer of de blokkeerinrichting van de wielen goed werkt, of de wielen goed bevestigd zijn, of de leuning en steunen en ook de overige koppelingen en klemmen in goede staat zijn en op de juiste wijze zijn aangebracht.

K. Hijsen

- Volg altijd de instructies van de kraanmachinist op.
- Waarschuw de kraanmachinist in geval van twijfel.
- Zorg dat de plaats van bestemming vrij is en goed bereikbaar voor de kraanmachinist.
- Ook een kabel die onder een hoek wordt gebruikt, wordt zwaarder belast naarmate de hoek groter wordt. De maximale hoek van een tweesprong is 120°. In dat geval is de belasting in ieder part van de tweesprong even groot als de last zelf. Bij een hoek van 30° is de belasting in elk part ongeveer de helft.
- Een goed samenspel met de kraanmachinist wordt bereikt door gebruik te maken van de algemeen bekende armseinen. Neem deze van tevoren altijd even samen door om er zeker van te zijn, dat men elkaars bedoelingen begrijpt.
- Wees voorzichtig met handen en vingers. Pak daarom een strop nooit in de lus, en een ketting of D-sluiting nooit in de eindschalm of de sluiting. Houd de hand vrij van het gedeelte waar de haak aangrijpt.
- Draag bij het hijsen altijd een helm en zorg dat er zich niemand onder de hijs bevindt.

L. Bouw- en ladderliften

Vervoer geen personen met een goederenbouwlift. Het platform is immers aan alle kanten onafgeschermd en voldoet ook verder niet aan de door de wet gestelde eisen voor een personenlift.

- Laat de lift altijd zó achter dat hij niet door onbevoegden kan worden gebruikt. Dat geldt bij het verlaten van het werk, tijdens het weekend, maar ook tijdens de schaft!
- Als een bouwlift bij een steiger staat, is de leuning op die plaats onderbroken en voorzien van een sluitboom. Deze sluitboom mag alleen worden geopend als het liftplatform op de hoogte van de steiger is aangekomen om gelost of geladen te worden. Volgens voorschrift mag niemand de lift bij een geopende slagboom in beweging kunnen brengen. Wees niettemin bijzonder voorzichtig.
- Houd altijd rekening met de maximaal toegelaten belasting in kg en de afmetingen van het platform. Deze gegevens zijn aangegeven op de liftwagen en /of de mast.
- Een ladderlift moet onder een hoek van 60° tot 80° tegen de gevel rusten. Als de lift boven de daarvoor bepaalde hoogte moet worden uitgeschoven, dienen extra steunen te worden aangebracht.
- Zorg dat de nylon rollen (van gelijke dikte) goed lopen en dat de bak in de goede stand naar beneden komt.
- Draag in de buurt van een bouwlift altijd een helm.

M. Daktafels, hijslieren, blokken

Een daktafel moet worden voorzien van een goede en solide ballast.

- Zorg dat de takel op een spant wordt geplaatst, zodat de druk goed over de balken wordt verdeeld. Ook de voorsteun moet stevig verankerd zijn, zodat deze nooit over de rand van het dak kan wegglijden.
- Bij een elektrische takel dient het lierwerk in de bovenste stand automatisch te stoppen.
- Voorkom overbelasting.
- Houd altijd rekening met kabelbreuk of het uit de hijs schieten van de last. Blijf onder de last vandaan en draag een veiligheidshelm!

N. Tillen

Ondanks alle moderne hulpmiddelen moet er op ieder karwei toch nog heel wat getild en gesjouwd worden. Door een paar simpele tips op te volgen, kunnen heel wat rugklachten worden voorkomen.

- Laat uw beenspieren het zware werk doen. Dat doet iedere gewichtheffer! Houd de voeten licht gespreid en de rug zo recht mogelijk. Til met gebogen knieën en gestrekte armen, waarbij de last op de handpalm en niet op de vingers rust. Houdt de last zo dicht mogelijk bij het lichaam.
- Til nooit met gestrekte knieën en vanuit de rug, nooit met voor uit gestrekte armen en nooit boven uw macht.

O. Veilig werken op het dak

Elke val van een dak, ongeacht de hoogte, kan fataal zijn. Tref daarom altijd de juiste veiligheidsvoorzieningen, ook al gaat het maar om een klein karweitje. Veilig werken op het dak betekent onder meer:

1. er niet afvallen
2. er niet doorheen zakken
3. het lichaam beschermen tegen verbranden en agressieve stoffen.

- Op schuine daken wordt als beveiliging meestal steigermateriaal gebruikt. Als extra bescherming wordt in bijzondere gevallen bovendien een vanggordel voorgeschreven.
- Kan er geen steigermateriaal worden bevestigd, dan worden vangnetten toegepast die zo hoog mogelijk worden bevestigd.
- Ook een verrolbare leuning, zo mogelijk afgesteund met lijnen of klemgezet d.m.v. keggen, kan goede diensten bewijzen.
- Het dragen van een ruimzichtbril bij het werken met mastiek voorkomt oogirritatie of erger.
- Goed schoeisel is ook op het dak heel belangrijk. Draag vanwege de 'grip' veiligheidsschoenen met zolen met antislipprofiel.

P. Putten en sleuven

- De helling van de wanden van een put of sleuf wordt bepaald door de samenhang van de grondsoort en de diepte waarop wordt gewerkt. Gaat het om een diepte van meer dan 1 meter, dan dient aan een aantal wettelijke voorschriften te worden voldaan.
- Zorg dat de rand van de put of de sleuf niet te zwaar wordt belast. Een behoorlijke vrije strook van minstens een halve meter (voor sommige grondsoorten meer) beschermt de rand.
- Pas op voor aanwezige buisleidingen en kabels.
- Zorg ook voor loopplanken van minimaal 30 cm breed en voldoende oplegging, zodat niemand over de sleuf hoeft te springen en zo de hellingen beschadigt.

Q. Veiligheidsvoorzieningen

Op hoogten boven 2,5 meter zijn beschermingen tegen vallen vereist. Moeten deze, ten behoeve van het karwei, tijdelijk en gedeeltelijk worden verwijderd, dan dient de opening te worden gemarkeerd, terwijl de bescherming zo spoedig mogelijk weer dient te worden hersteld. Ontbrekende beschermingen en gaten in de vloer belemmeren het vlotte verloop van een karwei. Leg gaten in de vloer altijd dicht, zodanig dat een ander het afdek materiaal niet direct weer weghaalt.

R. Trapgaten, lift- en leidingschachten

- Houd de omgeving van trapgaten vrij van leidingen, slangen en ander materiaal of gereedschap. Struikelen en vallen kan fatale gevolgen hebben.
- Beveilig liftschachten op dezelfde wijze als steigers, dus met een stevige leuning en een regel op halve hoogte.
- Draag in de schacht altijd een helm. Denk aan vallend gereedschap.

S. Orde en netheid

- Rommel op het werk veroorzaakt irritatie en ongelukken. Opruimen is daarom geen verloren tijd, maar een eerste vereiste voor veilig werken.
- Daarbij hoort niet alleen een doordachte aan- en afvoer van materiaal en gereedschappen, maar ook het regelmatig verwijderen van afval. Overtollig materiaal en gereedschap afvoeren naar een centrale opslagplaats geeft meer loop- en werkruimte.
- Zamel afval gescheiden in, in de daarvoor bestemde afvalcontainer.
- Gereedschap hoort na het werk in een goed afsluitbare kist of container, om 's avonds en in het weekend buiten bereik van 'leners' te blijven.

T. Persoonlijke beschermingsmiddelen

Het niet gebruiken van persoonlijke beschermingsmiddelen is niet stoer maar dom. De moderne middelen belemmeren niemand meer in zijn bewegingen dan strikt nodig is. Ze zijn ontwikkeld om schade en verwondingen zoveel mogelijk te voorkomen. Een voorwaarde is dat de man op het karwei ze gebruikt. Overal en altijd wanneer dat nodig of voorgeschreven is.

Sommige zaken spreken voor zichzelf. Hakken of slijpen zonder bril, lassen of het helpen daarbij zonder de juiste oogbescherming, geen handschoenen dragen bij logen, zuren of ruw werk, zonder veiligheidsschoenen en helm op de bouw rond-sjouwen. De gevaren daarvan kent iedereen nu zo langzamerhand wel. Anders ligt het met de gehoorbescherming en het letten op de lucht die men inademt. Over deze zaken wordt vaak te licht gedacht.

Afzonderlijke persoonlijke beschermingsmiddelen zullen besproken worden tijdens de maandelijkse toolboxmeeting.

U. EHBO en Hygiëne

- Zorg dat u weet waar de telefoon is en wat het alarmnummer is in de streek waar u op karwei bent. Stel u op de hoogte waar de EHBO-post of verbanddoos zich bevinden.
- Zorg er bij een ongeluk voor dat er direct alarm wordt geslagen en dat er om deskundige hulp wordt gevraagd bij **112**.
- Meldt het ongeval bij de uitvoerder.
- Blijf bij het slachtoffer en stel hem gerust. Steun hem of laat hem zitten of liggen, zonder zijn houding wezenlijk te veranderen. Zorg dat hij niet afkoelt.
- Doe niets aan het slachtoffer zelf, tenzij u daarvoor bent opgeleid of wanneer er onmiddellijke hulp vereist is, zoals b.v. in het geval van een slagaderlijke bloeding. Blijf er in alle andere gevallen af en laat de hulp over aan deskundigen.
- Zorg dat u de verbanddoos weet te vinden.
- Voorkom infecties door er goede hygiënische gewoonten op na te houden. Werk mee aan het rein houden van schaft-, kleed-, was- en toiletgelegenheden.
- Let op de voedselresten i.v.m. ongedierte. Eet niet op de werkplek of in de auto. Zorg dat de schaftwagen of -keet er behoorlijk uitziet en niet als magazijn wordt gebruikt.

V. Gevaren van asbest

- De laatste tijd is komen vast te staan dat de verwerking en het gebruik van asbest en asbesthoudende materialen risico's voor de gezondheid met zich meebrengen. Door inademing van fijn asbeststof kan kanker en ook asbestose, een longaandoening, ontstaan. Beide aandoeningen zijn niet te genezen.
- Er zijn enkele praktische maatregelen welke deze risico's kunnen verminderen. Om te beginnen: rook nooit tijdens bewerking of verwerking van asbesthoudende materialen.
- Asbest kan vervangen worden door andere materialen en asbest kan worden afgedekt met ongevaarlijke materialen.
- Wees voorzichtig met het transport van asbestafval en asbeststof

W. Verwerking van lood

- Lood komt meestal het lichaam binnen door inademing van loodstof of looddamp. Looddamp ontstaat bij temperaturen van meer dan 60 C. Door onvoldoende hygiëne kan men via de mond extra lood binnen krijgen. Voorbeelden daarvan zijn: het eten met besmeurde handen, het roken van tijdens het werk gerolde sigaretten en nagelbijten. Een gedeelte van het binnengekregen lood blijft in het lichaam achter. Voortdurende blootstelling aan lood kan op den duur loodvergiftiging veroorzaken.
- Bij het werken met lood, loodverbindingen of loodhoudende producten is een goede hygiëne van groot belang. Let op het volgende:
- Hygiëne begint bij de werkkleding. Die moet zo zijn dat lood niet met de daaronder gedragen kleding of met de huid in contact kan komen. Hoe 'gladder' de werkkleding is, hoe beter. Zakken en zomen worden al gauw (lood) stofnesten. Werkkleding moet regelmatig gereinigd worden. Loodstof mag daarbij niet in de omgeving terechtkomen. Vervang kapotte of versleten werkkleding.
- Eet, rook en drink niet op de plek waar u met lood werkt. Was uw handen voor een eet- of rookpauze en voor toiletbezoek.

X. Ongevallen

Op de werkplek kunnen we de ongevallen die op kunnen treden in drie categorieën verdelen:

- | | |
|------------------------|--|
| - Bijna ongevallen: | zonder noemenswaardige schade en / of letsel |
| - Ongevallen: | met schade en / of letsel |
| - Ernstige ongevallen: | met verzuim en / of grote (materiële) schade |

Een belangrijk punt bij preventie van ongevallen is het melden van alle incidenten die optreden. Bouwbedrijf van Grunsven Erp BV heeft hiervoor een incidenten meldingsprocedure ontwikkeld met een bijbehorend meldingsformulier wat bij de Uitvoerder beschikbaar is.

Het meldingsformulier bevat onder andere informatie over:

- a. het soort incident
- b. de betrokken personen
- e. de toedracht
- d. het actieplan

Y. Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

Algemeen

Zorg voor veiligheid op de werkplek is een zaak van werkgever en werknemer.

Een goede werkvoorbereiding en waakzaamheid van de leidinggevende(n) op de werkplek dienen om de risico's van de werkzaamheden te onderkennen en de benodigde maatregelen te treffen om het werk veilig uit te kunnen voeren.

Maar ook uw eigen oplettendheid en kritische blik is belangrijk voor uw eigen veiligheid, die van uw collega's en derden.

Wat is een LMRA?

De LMRA is een korte risicobeoordeling, die zich tussen de oren afspeelt, om te controleren of het werk veilig uitgevoerd kan worden. Het vereist geen papier, er hoeft geen formulier ingevuld te worden.

Wie moet een LMRA uitvoeren?

Iedere medewerker.

Waar?

Op de werkplek.

Wanneer?

Bij elk werk, in de “laatste minuut”, vlak vóór aanvang of hervatting van het werk.

Hoe?

De bedoeling van de LMRA is dat u zelf bewust even stil staat en nadenkt over de veiligheidsaspecten uw werkzaamheden en de “veiligheidssituatie” die u op uw werkplek aantreft. Hieronder volgen een aantal voorbeeldvragen die u uzelf dient te stellen om dit te checken:

- Is mijn opdracht / taak duidelijk?
- Heb ik de juiste gereedschappen / apparatuur en zijn deze deugdelijk en veilig?
- Heb ik de juiste (hulp)middelen / PBM en zijn deze deugdelijk en veilig?
- Zijn er (bijzondere) omstandigheden die ervoor zorgen dat het werk niet veilig uitgevoerd kan worden (bijvoorbeeld weersomstandigheden, werkomgeving)?
- Ben ik bekend met de risico's van het werk en zijn hiervoor voldoende maatregelen getroffen?

Indien het antwoord op één van bovenstaande vragen “nee” is, meldt dit dan direct bij de leidinggevende voor overleg over een goede en veilige oplossing.

Uitgangspunt is dat werkzaamheden pas worden gestart als het veilig kan.

Ook indien u, los van bovenstaande vragen, van mening bent dat u het werk niet veilig kunt uitvoeren of dat er geen afdoende maatregelen getroffen zijn, wendt u dan direct tot de leidinggevende. Zo kan hieruit lering worden getrokken voor de toekomst.